

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ
ΑΙΓΑΙΟΠΕΛΑΓΙΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

**Δράση 4: Εκπαίδευση και υποστήριξη προς τις τοπικές
κοινωνίες**

Παραδοτέο 3

Διδακτικό Υλικό της διδακτικής ενότητας:

«Η Διεθνής Συνθήκη για την Ναυτική Εργασία (MLC)»

**Τίτλος Ειδικού Θεματικού Προγράμματος:
«Θρησκευτικές και πολιτισμικές ετερότητες στην
Εμπορική Ναυτιλία. Η χρησιμότητα της γνώσης του
Πολιτισμού και των θρησκειών στους χώρους εργασίας»**

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Πολύκαρπος Καραμούζης

**Συντάκτης: Ισίδωρος Παχουνδάκης,
Καθηγητής Κοινωνιολογίας
Σχολής Πλοιάρχων Κέντρου
Επιμορφώσεως Στελεχών
Εμπορικού Ναυτικού**

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2014

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Έκδοση.....	4
Εφαρμογή	4
Είδη Σ.Σ	5
Ρυθμίσεις.....	5
Work in Industrial Context and the Labour Process Debate	5
IMO/ILO code of practice	6

Εισαγωγή

Με τον όρο **ναυτική εργασία** (seamen work) χαρακτηρίζεται γενικά η εργασία που παρέχουν οι εργαζόμενοι στα πλοία. Αυτή λόγω της φύσεως του χώρου παρουσιάζει μια ιδιομορφία με περισσότερη ανάγκη μεταχείρισης αλλά και στοργής. Λόγω των ειδικών συνθηκών η προσφορά της από τους αρχαιότετους χρόνους δεν ελκύει τους νέους, και όσοι την ακολουθούν, περισσότερο τους ωθεί προς αυτή η παράδοση, ο συναισθηματικός παράγοντας και η ψυχοσύνθεση του ατόμου.

Για να καταστεί όμως η ναυτική εργασία πιο ελκυστική όλες οι Ναυτιλιακές Χώρες του κόσμου θεσπίζουν διάφορα μέτρα, (στην πραγματικότητα πρόκειται για οικονομικά κίνητρα), απαραίτητα άλλωστε, τελείως διάφορα από εκείνα που λαμβάνονται στην ξηρά.

Τα θέματα της Ναυτικής Εργασίας στην Ελλάδα ρυθμίζονται βασικά από:

1. Τον Κ.Ι.Ν.Δ. και ειδικότερα από τα άρθρα 37-83 που αφορούν στον Πλοίαρχο, στο πλήρωμα πλοίου και στη σύμβαση ναυτολόγησης,
  2. Τον Κ.Δ.Ν.Δ. μέρος 2ο, άρθρο 55 και μετά στα θέματα ναυτική απογραφή, ναυτικά φυλλάδια κ.λπ.,
  3. Τις Συλλογικές συμβάσεις ναυτικής εργασίας που ισχύουν κάθε φορά και ρυθμίζουν θέματα αμοιβών, επιδομάτων, προσαυξήσεων (υπερωρειών) κ.ά.,
  4. Τον Κανονισμό Εργασίας επί Πλοίων, (που αφορά αρμοδιότητες),
  5. Τον Νόμο 4005/1929 "Περί τροφοδοσίας πληρωμάτων εμπορικών πλοίων" όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα βάσει του οποίου θεσπίζονται τα εδεματολόγια στα πλοία.
  6. Το Ν.Δ. 2651/1953 "Περί συνθέσεως των πληρωμάτων των ελληνικών πλοίων" που αφορά σύνθεση αυτών, προσόντα εκάστου κ.λπ. με ειδική σύνθεση για τα νηολογημένα πλοία βάσει του άρθρου 13 του ΝΔ 2687/53 (Ανώνυμος Ναυτιλιακή Εταιρεία).
- Η Ναυτική Εργασία στα υπό ελληνική σημαία πλοία και συμβεβλημένα με το NAT εποπτεύεται από την αντίστοιχη Διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.
  - Το σύνολο της νομοθεσίας περί της ναυτικής εργασίας ονομάζεται Ναυτεργατικό Δίκαιο.

Οι **Συλλογικές Συμβάσεις** ναυτικής εργασίας (Σ.Σ.) αποτελούν συμφωνίες που συνομολογούνται μεταξύ συνδικαλιστικών φορέων εργοδοτών - εφοπλιστών και εργαζομένων ναυτικών, βάσει των οποίων ρυθμίζονται θέματα που αφορούν γενικά τη ναυτική εργασία επί των πλοίων, όπως κύριους και πρόσθετους όρους εργασίας, αμοιβές, τρόπους επίλυσης διαφορών κ.λπ.

Έκδοση

Οι Σ.Σ. βασίζονται στον Α.Ν. 3276/44 "Περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία" όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Αυτές αφού επικυρωθούν από το ΥΕΝ στη συνέχεια δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στο τεύχος Β'. Συνηθέστερα η χρονική διάρκεια ισχύος αυτών είναι ετήσια.

Μετά τη λήξη της ισχύος της Σ.Σ. και εφόσον οι ενδιαφερόμενες οργανώσεις δεν καταλήξουν σε συμφωνία για τη σύναψη νέας Σ.Σ. ο νόμος παρέχει στον αρμόδιο Υπουργό (ΥΕΝ), μετά από εξουσιοδότηση του Υπουργικού Συμβουλίου, να κανονίζει απευθείας τα διάφορα ρυθμιζόμενα από τη Σ.Σ. θέματα, είτε παρατείνοντας την ισχύ τους, είτε να καθορίζει όρους σύμβασης ναυτικής εργασίας διάφορους από εκείνους των διαλαμβανομένων στη λήσασα Σ.Σ.

Εφαρμογή

Γενικά οι Σ.Σ. αποτελούν ένα σύνολο υποχρεώσεων τόσο στην ναυτική εργοδοσία (πλοιοκτήτες, εφοπλιστές, πλοιάρχους), όσο και τους ναυτικούς κάθε ειδικότητας, ανεξάρτητα αν μετέχουν στα συνδικαλιστικά σωματεία που συνομολογούν και υπογράφουν αυτές, ή δρουν μεμονωμένα (εργοδοσία και ναυτικοί). Η εφαρμογή αυτών αφορά μόνο στα υπό ελληνική σημαία εμπορικά πλοία με δυνατότητα επέκτασής τους και σε ελληνόκτητα πλοία με ξένη σημαία, εφόσον υφίσταται συμφωνία του πλοιοκτήτη και της Π.Ν.Ο..

Η παράβαση των σχετικών διατάξεων των συλλογικών συμβάσεων συνεπάγει ποινικές και πειθαρχικές κυρώσεις στους υπεύθυνους.

Είδη Σ.Σ

Για κάθε τύπο πλοίου υπογράφεται και δημοσιεύεται ιδιαίτερη συλλογική σύμβαση ναυτικής εργασίας, χωριστή δηλαδή για επιβατηγά, πορθμεία, ποντοπόρα φορτηγά, δεξαμενόπλοια, κρουαζιερόπλοια κ.λπ. και αυτό λόγω των διαφορών, μεγέθους πλοίου, αντικειμένου μεταφοράς, και επικινδυνότητα αυτού, διάρκειας πλόων κ.λπ. που επηρεάζουν βασικά τη σύνθεση και τις αμοιβές του πληρώματος.

Ρυθμίσεις

Ειδικότερα οι συλλογικές συμβάσεις ρυθμίζουν:

1. το μισθολόγιο ανά κατηγορία εργασίας, προσαυξήσεις και τα επιδόματα
2. τις πρόσθετες αμοιβές (υπερωρίες)
3. τις ώρες εργασίας, εν πλω και εν όρμω (λιμένα)
4. την ενδιαίτηση και τροφοδοσία του πληρώματος,
5. τις προβλεπόμενες άδειες
6. τους ειδικούς μισθούς λόγω ασθένειας των ναυτικών
7. τις εργασίες που παρέχουν ή δεν παρέχουν δικαίωμα υπερωριών
8. τις δικαιούμενες προκαταβολές έναντι μισθού των ναυτικών
9. τον τρόπο επίλυσης τυχόν διαφορών και
10. τη χρονική διάρκεια της ισχύος της Σ.Σ.

Work in Industrial Context and the Labour Process Debate

The organisation of work and workers under industrial capitalism is pivotal to the labour process debate. The nature of the relationship between capital and labour in the workplace as a result of the way work is organized becomes the paramount focus of the debate. Emanating from these social relations at work are issues such as hierarchy, alienation, exploitation, rationalization, deskilling, technology and the introduction of machinery etc. The

5

understanding of the labour process debate becomes imperative to the sociology of work because it sets the platform for the understanding of work as we know it today. However, of more importance is the consideration of the question whether the labour process theory is still relevant to the contemporary study of work taking into consideration contextual differences.

IMO/ILO code of practice

ILO has issued for adoption by member States a widely respected code of international labour Conventions and Recommendations on freedom of association, employment, social policy, conditions of work, social security, industrial relations and labour administration, among others.

The ILO provides expert advice and technical assistance to member States through a network of offices and multidisciplinary teams in over 40 countries. This assistance takes the form of labour rights and industrial relations counselling, employment promotion, training in small business development, project management, advice on social security, workplace safety and working conditions, the compiling and dissemination of labour statistics, and workers' education.

References:

The current **IMO / ILO** codes of practise such as (but not limited to)

- General duties of the competent authority of flag States
- General duties and responsibilities of competent authorities other than the flag State
- General duties and responsibilities of shipowners
- General duties and responsibilities of the master
- General duties and responsibilities of seafarers
- General duties and responsibilities of the shipboard safety and health committee
- General duties and responsibilities of the safety officer
- General duties and responsibilities of the safety representative(s)
- Safe movement about the ship
- Working in machinery spaces
- Working in galleys, pantries and other food handling areas
- Safety in living accommodation

Βιβλιογραφία

ASTLE, W. E.

1. -International Rules of law relating to Bills of lading law. (UK), Fairplay Publications Ltd. 1982 (ISBN 0-905045-34-3)
2. - Hague rules law digest. Coulsdon (UK), Fairplay Publications Ltd, 1981. (ISBN 0-905045-24-6)
3. - The Hamburg rules. Coulsdon (UK), Fairplay Publications Ltd. 1981. (ISBN 0-905045-31-9)
4. - International cargo carrier's liabilities. Coulsdon (UK), Fairplay Publications Ltd, 1983. (ISBN 0-905045-41-6)
5. - Legal developments in maritime commerce. Coulsdon (UK), Fairplay Publications Ltd, 1983. (ISBN 0-905045-43-2)
6. - Limitation of liabilities. (UK), Fairplay Publications Ltd, 1999 (ISBN 0-905045-63-7)
7. - Shipping and the law. Coulsdon (UK), Fairplay Publications Ltd, 1982. (ISBN 0-905045-17-3)
8. - Time charter withdrawals. Coulsdon (UK). Fairplay Publications Ltd. 1984. (ISBN 0-905045-63-7)
9. BAPTIST, C. - Salvage operations. 2 vols. Glasgow : Brown, Son and Ferguson, 1997. (ISBN 0-85174-648-9)
10. BAUGHEN, S. - Shipping law. London : Cavendish Publishing Ltd, 1998. (ISBN 1-85941-313-7)
11. BERLINGIERI, F. - Berlingieri on arrest of ships. A commentary on the 1952 and 1999 arrest conventions. 4th . ed. London, Lloyd's of London Press, 2006. (ISBN 1-84311-550-6)
12. BOWTLE, G. & MCGUINNESS, K. – The law of ship mortgages. London, Lloyd's of London Press, 2001. (ISBN 1-85978- 997-8)
13. BUNDOCK, M. - Shipping law handbook. 3rdd London, Lloyd's of London Press, 2003 (ISBN 1-84311-209-4)
14. COCKETT, N. - Neil Cockett on bunkers. London, Lloyd's of London Press, 1997. (ISBN 1-85044-972-4)
15. CURTIS, S. - The law of shipbuilding contracts. 3rd ed. London, Lloyd's of London Press, 2002.
16. DAVIES, D. - Commencement of laytime. 3rd. ed. London, Lloyd's of London Press, (ISBN 1-85978-196-9)
17. DAVIES, M. & DICKEY, A. - Shipping law. 3rd ed. Sydney, Lawbook Co. 2004 (ISBN 0-455-22081-6)
18. DAVISON, R. & SNELSON, A. - The law of towage. London, Lloyd's of London Press, 1990. (ISBN 1-85044-347-5)